

Civilutskottets betänkande 2024/25:CU3

Bolag och brott

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. brottsbalken, årsredovisningslagen och aktiebolagslagen. Lagändringarna innebär att Bolagsverket får möjlighet att kräva personlig inställelse av den som anmäler en företrädare till verkets register, liksom av den som anmälan avser. Det blir också möjligt att begära personlig inställelse vid kontroll av misstänkt oriktiga uppgifter i registren. Bolagsverket får även bättre förutsättningar att stryka oriktiga uppgifter från registren. Åtgärderna är ett led i att utöka Bolagsverkets kontroller av företagsregistren och stärka verkets roll i arbetet mot brott i företag.

Vidare kriminaliseras företagskapning. Den som olovligen använder sig av en juridisk persons identitetsuppgifter i syfte att uppnå vinning ska dömas för brottet. Dessutom skärps straffet för brott mot målvaktsförbudet.

Förseningsavgifterna vid försenad inlämning av årsredovisningar höjs generellt, och det införs en skyldighet för alla ekonomiska föreningar att ge in sin årsredovisning till Bolagsverket.

Slutligen anpassas vissa regler om stiftelser till övrig associationsrättslig lagstiftning i brottsförebyggande syfte. Det gäller bl.a. jäv för ställföreträdare, målvaktsförbud och anmälningsplikt för revisorer vid misstanke om ekonomisk brottslighet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns fyra reservationer (S, SD, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:8 Bolag och brott.

Fem yrkanden i följdmotioner.

Fyra yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Regeringens lagförslag	6
Utskottets ställningstagande	10
Straffbestämmelsens framtida utformning	10
Propositionen	10
Följdmotionen	12
Utskottets ställningstagande	12
Revisionsplikt för små aktiebolag	13
Propositionen	13
Följdmotionerna	14
Motioner från allmänna motionstiden	14
Utskottets ställningstagande	15
Extra resurser till Bolagsverket	15
Propositionen	15
Följdmotionen	17
Utskottets ställningstagande	17
Reservationer	18
1. Straffbestämmelsens framtida utformning, punkt 2 (SD)	18
2. Revisionsplikt för små aktiebolag, punkt 3 (S)	19
3. Revisionsplikt för små aktiebolag, punkt 3 (MP)	20
4. Extra resurser till Bolagsverket, punkt 4 (S)	21
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	22
Propositionen	22
Följdmotionerna	22
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	23
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i brottsbalken.
 2. lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.
 3. lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157).
 4. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.
 5. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220).
 6. lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554).
 7. lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.
 8. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).
 9. lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:8 punkterna 1–9.

2. Straffbestämmelsens framtida utformning

Riksdagen avslår motion

2024/25:1240 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (SD)

3. Revisionsplikt för små aktiebolag

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 1,

2024/25:1756 av Katarina Luhr m.fl. (MP),

2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 8,

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.1,

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.2 och

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.1.

Reservation 2 (S)

Reservation 3 (MP)

4. Extra resurser till Bolagsverket

Riksdagen avslår motion

2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 4 (S)

Stockholm den 14 november 2024

På civilutskottets vägnar

Malcolm Momodou Jallow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Malcolm Momodou Jallow (V), Mikael Eskilander (SD), Leif Nysmed (S), Roger Hedlund (SD), Denis Begic (S), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Noria Manouchi (M), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Katarina Luhr (MP), Gulan Avcı (L), Markus Kallifatides (S), Jennie Wernäng (M), Adrian Magnusson (S) och Åsa Hartzell (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2024/25:8 Bolag och brott. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Fem motionsyrkanden har väckts med anledning av propositionen. I betänkandet behandlas även fyra yrkanden i motioner från allmänna motions-tiden 2024/25. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

I betänkandet behandlar utskottet även regeringens redovisning av åtgärder med anledning av två tillkännagivanden som regeringen anser är tillgodosedda genom förslagen i propositionen.

Civilutskottet har gett justitieutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionerna i de delar som berör justitieutskottets beredningsområde. Justitieutskottet har beslutat att inte yttra sig.

I ärendet har det även inkommit en skrivelse med synpunkter på förslaget i propositionen om förbud mot målvakter i stiftelser.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som syftar till att förebygga och bekämpa brott som begås i och genom företag. Lagförslagen innebär bl.a. att Bolagsverket får möjlighet att kräva personlig inställelse, att företagskapning kriminaliseras, att förseningsavgifter höjs och att vissa regler för stiftelser anpassas till övrig associationsrättslig lagstiftning i brottsförebyggande syfte.

Bakgrund

De allra flesta företagare strävar efter att följa lagar och regler. Det har emellertid under senare år uppmärksammats att företag allt oftare används för brottsliga ändamål. Företag utnyttjas systematiskt inom den organiserade brottsligheten, och företag skapas ibland enbart i syfte att användas som ett verktyg för att begå brott. Olaglig verksamhet kamoufleras ofta genom en legitim fasad och genom brottsupplägg med målvakter, bulvaner eller falska identiteter samt genom att legal och illegal verksamhet blandas i samma företag.

Företag används ofta av aktörer inom den organiserade brottsligheten för att tvätta pengar från annan brottslighet, som narkotikaförsäljning eller stölder, eller för att på olika sätt uppnå ekonomisk vinning med olagliga metoder. Företag spelar t.ex. en stor roll när det gäller bedrägerier, inte minst mot välfärdssystemen, där stöd och bidrag från det offentliga utnyttjas i vinstsyfte. Även företag utanför den organiserade brottsligheten bryter ibland mot reglerna, i mindre eller större utsträckning och av olika skäl, inte minst inom ramen för arbetslivskriminalitet. Genom affärer med företag inom den organiserade brottsligheten kan sådana företag också bidra till den kriminella ekonomin, medvetet eller omedvetet.

Den ekonomiska brottsligheten genom företag är skadlig för samhället på flera sätt. Samhället går miste om betydande skatteintäkter och drabbas också av stora ekonomiska förluster. Vidare riskerar vanliga näringsidkare att slås ut eftersom de tvingas att konkurrera med aktörer som inte följer reglerna. Förtroendet för företag och tilliten till samhällssystemet riskerar också att försvagas. De ekonomiska vinster som genereras med bolag som brottsverktyg finansierar också annan grov brottslighet. Den grova ekonomiska brottsligheten som begås genom företag är alltså systemhotande och kostnaderna för den är avsevärd.

I propositionen lämnas förslag som syftar till att motverka brottslighet genom företag. Förslagen är en del av regeringens arbete mot organiserad brottslighet och mot den kriminella ekonomin, som bl.a. kommer till uttryck i den nationella strategin mot organiserad brottslighet (skr. 2023/24:67).

Propositionen

Bolagsverket ska ha möjlighet att begära personlig inställelse

Regeringen föreslår att Bolagsverket i samband med en anmälan om registrering i aktiebolagsregistret eller föreningsregistret ska kunna förelägga om personlig inställelse, om det behövs för att säkerställa anmälares eller den anmäldes identitet eller behörighet att företräda företaget. Motsvarande ska gälla vid en ansökan om registrering i handelsregistret. Om den som har förelagts att inställa sig personligen uteblir, ska anmälan skrivas av. Bolagsverket ska även ha möjlighet att förelägga om personlig inställelse av en ställföreträdare vid kontroll av om en registrerad uppgift är oriktig. Bolagsverket ska kunna besluta att inställelsen ska ske genom ljud- och bildöverföring. Det ska även finnas en möjlighet att förelägga om personlig inställelse vid anmälan om registrering i registret över utländska filialer.

Bolagsverket ska stryka oriktiga uppgifter om företrädare i registren

Regeringen föreslår vidare att Bolagsverket ska stryka en uppgift om ett företags ställföreträdare från verkets företagsregister, om uppgiften är oriktig. Innan uppgiften stryks ska företaget ges tillfälle att yttra sig. Den som har varit registrerad under falsk identitet och därför har avregistrerats från folkbokföringen ska omedelbart strykas från Bolagsverkets register utan föregående kommunikation med företaget. Detsamma ska i samtliga fall gälla för personer som har avlidit.

Straffet för brott mot målvaktsförbudet skärps

Maxstraffet för brott mot målvaktsförbudet föreslås bli höjt från fängelse i högst ett år till fängelse i högst två år.

Ny straffbestämmelse om företagskapningar

Regeringen föreslår även att det ska införas en ny straffbestämmelse om företagskapning i brottsbalken. Den ska omfatta de fall då någon utger sig för att företräda en juridisk person genom att olovligen använda dennas identitetsuppgifter, om handlandet ger upphov till skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller. Straffansvaret ska förutsätta att handlandet sker i vinnings- syfte. Straffet ska vara böter eller fängelse i högst två år.

Förseningsavgifterna höjs

Vidare föreslår regeringen att förseningsavgifterna ska höjas för aktiebolag som är sena med att ge in årsredovisningshandlingar. För privata aktiebolag höjs den första och andra avgiften till 7 500 kronor, och den tredje avgiften höjs till 15 000 kronor. Liksom tidigare ska avgifterna vara dubbelt så höga för publika aktiebolag.

Alla ekonomiska föreningar ska vara skyldiga att ge in sin årsredovisning till Bolagsverket

Alla ekonomiska föreningar föreslås vara skyldiga att ge in en årsredovisning och revisionsberättelse till Bolagsverket. Handlingarna ska ha kommit in till Bolagsverket inom en månad efter det att föreningsstämman fastställt balansräkningen och resultaträkningen. Bolagsverket ska registrera handlingarna i föreningsregistret och kungöra registreringen.

Sanktionssystemet vid förseningar

Ekonomiska föreningar som inte har kommit in med årsredovisningshandlingar i rätt tid föreslås betala förseningsavgift. Förseningsavgiftens storlek ska motsvara de belopp som gäller för aktiebolag. Även reglerna i årsredovisningslagen om förseningsavgift vid konkurs och likvidation, avhjäljbara brister, eftergift av avgiften, verkställighet och återbetalning ska motsvara det som gäller för aktiebolag. Detsamma ska gälla reglerna om att fristen för att ge in handlingarna kan skjutas fram efter beslut om fortsatt föreningsstämma. Bolagsverket föreslås kunna besluta om likvidation om årsredovisningshandlingarna inte ges in på det föreskrivna sättet.

Ställföreträdarjäv ska gälla i stiftelser

En styrelseledamot i en stiftelse föreslås inte få handlägga frågor om avtal mellan stiftelsen och en annan juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med andra får företräda. Detsamma ska gälla för en stiftelses förvaltare liksom för förvaltarens företrädare. Med avtal ska jämföras rättegång eller annan talan och vid egen förvaltning även andra rättshandlingar. Sådant ställföreträdarjäv ska dock inte gälla i koncernsituationer. Det ska inte heller anses som jäv om stiftelsens motpart är någon som stiftelsen har som ändamål att främja och som utser styrelse eller förvaltare för stiftelsen, och vid liknande förhållanden.

Stiftelsens revisor ska vara skyldig att anmäla misstanke om brott

Om stiftelsens revisor misstänker att en styrelseledamot i stiftelsen eller en styrelseledamot, verkställande direktör eller bolagsman hos förvaltaren har begått ekonomisk brottslighet i stiftelsen, föreslås han eller hon vara skyldig att underrätta styrelsen eller förvaltaren och åklagare. Denna

skyldighet ska gälla under förutsättning att revisorn är auktoriserad eller godkänd.

Stiftelser som inte ger in årsredovisning i tid ska betala förseningsavgift

En stiftelse som inte har kommit in med sin årsredovisning och revisionsberättelse till registreringsmyndigheten i rätt tid ska betala förseningsavgift. Förseningsavgiftens storlek och sanktionssystemets utformning vid förseningar ska motsvara det som gäller för aktiebolag.

Tillsynsmyndigheten ska vara behörig att ansöka om likvidation vid kapitalbrist i näringsdrivande stiftelser

Även tillsynsmyndigheten föreslås vara behörig att ansöka om att en stiftelse som utövar näringsverksamhet ska försättas i likvidation, om värdet av stiftelsens tillgångar understiger summan av skulderna.

Målvaktsförbud ska införas i stiftelser

Den som inte avser att ta del i styrelsens verksamhet föreslås inte utan godtagbara skäl få utses till styrelseledamot i en stiftelse. Förbudet ska vara straffsanktionerat på samma sätt som motsvarande förbud i aktiebolagslagen och lagen om ekonomiska föreningar.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. De nya bestämmelserna om krav på ingivning av årsredovisning och revisionsberättelse för ekonomiska föreningar samt bestämmelserna om sanktioner vid förseningar ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2024. Detsamma ska gälla de nya bestämmelserna om en skyldighet för revisorer i stiftelser att anmäla brottsmisstankar. Regeringen bedömer att det inte behövs några övergångsbestämmelser.

Riksdagens tillkännagivanden

Riksdagen beslutade våren 2021, på utskottets förslag, om ett tillkännagivande till regeringen om att göra en översyn av lagstiftningen för att motverka förekomsten av bolagsmålvakter (bet. 2020/21:CU8, rskr. 2020/21:194). Ytterligare ett tillkännagivande om företag som brottsverktyg och bolagsmålvakter föreslogs av utskottet våren 2022 (bet. 2021/22:CU11). Utskottet anförde följande:

Utskottet konstaterar att regeringen nu har tillsatt en utredning med uppdrag att överväga och föreslå åtgärder som syftar till att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och andra oegentligheter (dir. 2021:115). Utskottet ser positivt på detta och anser att det är ett steg i rätt riktning. Utskottet anser dock att frågan är så angelägen

att det finns anledning för riksdagen att återigen understryka vikten av att lagstiftning som motverkar förekomsten av bolagsmålvakter och att företag därigenom kan användas som brottsverktyg kommer på plats så snart som möjligt. När det pågående utredningsuppdraget har redovisats bör regeringen därför prioritera arbetet med beredningen av förslagen och återkomma till riksdagen med lagförslag.

Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2021/22:159).

Genom förslagen i propositionen anser regeringen att tillkännagivandena är tillgodosedda och därmed slutbehandlade (prop. 2024/25:8 s. 36).

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Utskottet anser därför att lagförslagen bör antas av de skäl som anförs i propositionen. Utskottet delar regeringens bedömning att tillkännagivandena genom förslagen i propositionen får anses vara tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Straffbestämmelsens framtida utformning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att försök, förberedelse och stämpling till företagskapning ska vara straffbart och om att det ska vara straffbart att någon olovligen använder en persons identitetsuppgifter och det medför skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller, även om det inte skett i vinningssyfte. Utskottet anser att den nya straffbestämmelsen är väl avvägd.

Jämför reservation 1 (SD).

Propositionen

Ny straffbestämmelse om företagskapningar

Som ovan nämnts föreslår regeringen att det ska införas en ny straffbestämmelse om företagskapning i brottsbalken. Den nya straffbestämmelsen är utformad med brottet olovlig identitetsanvändning som förebild men anpassad utifrån de särskilda förutsättningar och skyddsintressen som gäller för juridiska personer. Den ska omfatta de fall då någon utger sig för att företräda en juridisk person genom att olovligen använda dennas identitetsuppgifter, om handlandet ger upphov till skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller. Straffansvaret ska förutsätta att handlandet sker i vinningssyfte. Försök, förberedelse och stämpling till företagskapning ska inte vara straffbart.

Som skäl för kravet på vinningssyfte anför regeringen följande (s. 52–53):

Syftet med olovlig användning av fysiska personers identitetsuppgifter är i normalfallet att begå förmögenhetsbrott, men även användning med andra avsikter är straffbelagt. Exempelvis omfattas sådan användning av identitetsuppgifter som är avsedd att trakassera eller förolämpa en person.

När det gäller olovlig användning av juridiska personers identitetsuppgifter inställer sig frågan om straffbestämmelsen, som utredningen föreslår, ska vara begränsad till de fall där syftet är ekonomisk vinning. Vid en typisk kapning av ett företag är det i regel just detta som är avsikten. Det som straffbestämmelsen är avsedd att skydda är också i grunden situationer där företagets identitetsuppgifter används som ett led i ekonomisk brottslighet.

Kravet på vinningssyfte ifrågasätts dock av *Svenskt Näringsliv* och *Svea hovrätt*. Enligt *Svenskt Näringsliv* borde det vara tillräckligt att företaget orsakas skada eller olägenhet. *Svea hovrätt* ifrågasätter om förslaget kommer fylla sin tänkta funktion att stärka det straffrättsliga skyddet mot företagskapningar med den begränsning som ligger i kravet på vinning.

Som utredningen framhåller riskerar tillämpningsområdet att bli alltför brett utan ett krav på att gärningen ska syfta till vinning. Bestämmelsen skulle i så fall kunna innefatta gärningar som är att likna vid förtal. Till skillnad från fysiska personer skyddas juridiska personer inte av förtalsbestämmelserna i brottsbalken. Det är alltså i regel inte straffbart att lämna nedsättande uppgifter om ett bolag eller en förening, även om det skulle orsaka företaget ekonomisk skada. Frågan om kriminalisering av s.k. ekonomiskt förtal har tidigare diskuterats, men då inte ansetts motiverat bl.a. med hänsyn till att det skulle kunna hämma seriös nyhetsförmedling och granskande journalistik och att företag normalt har möjlighet att genom egna informationsinsatser bemöta felaktig publicitet (se bl.a. SOU 1953:14 s. 213 ff. och prop. 1970:57 s. 70 och 71).

De eventuella bevissvårigheter som ett krav på vinningssyfte skulle kunna medföra ska inte heller överdrivas. Som exempel kan nämnas det fall då en obehörig person ger in en oriktig anmälan till Bolagsverket, som hinner upptäckas innan ett förmögenhetsbrott har påbörjats. Det bör i den situationen beaktas att det knappast finns något legitimt ändamål med en sådan anmälan. För att avgöra avsikten får en bedömning på vanligt sätt göras av samtliga relevanta omständigheter. Skulle exempelvis en person som anmälts som företrädare vara en målvakt, talar det förhållandet särskilt tydligt för att det finns en avsikt att begå förmögenhetsbrott. Kravet på vinningssyfte bör då i regel kunna anses uppfyllt. Det bör också tilläggas att det vanliga knappast är att den som står bakom en oriktig ändringsanmälan avvaktar med att ingå rättshandlingar i den juridiska personens namn.

Mot den redovisade bakgrunden är det rimligt att det straffbelagda området för företagskapningar träffar typfallen av företagskapning, dvs. där syftet är ekonomisk vinning.

Som skäl för att försök, förberedelse och stämpling till företagskapning inte bör vara straffbart anför regeringen följande (s. 54–55):

Brottet olovlig identitetsanvändning är inte straffbart på försöks-, förberedelse- eller stämplingsstadiet. I förarbetena motiverades det bl.a. av att brottet i vissa fall fullbordas på ett tidigt stadium, redan när gärningspersonen använder sig av någon annans identitetsuppgifter för att utge sig för att vara den personen, om rekvisitet skada eller olägenhet då är uppfyllt. Utrymmet för försök till brott bedömdes därför vara begränsat och en kriminalisering i praktiken av liten betydelse. Utrymmet för förberedelse

till brott ansågs vara ännu något mindre, eftersom den brottsformen avser gärningar som befinner sig på ett längre avstånd från fullbordat brott. (Se prop. 2015/16:150 s. 23 och 24)

Utredningen gör bedömningen att försök, förberedelse och stämpling till företagskapning inte bör vara straffbart. Några remissinstanser invänder mot den bedömningen. *Svenskt Näringsliv* menar att frågan måste ses i ljuset av ambitionen att skärpa Bolagsverkets kontrollerande roll vilket syftar till att upptäcka försök till företagskapning på ett tidigt stadium och att en naturlig följd är att även sådana försök ska kunna leda till straffrättsligt ansvar.

Som utredningen konstaterar fullbordas brott enligt den nu föreslagna straffbestämmelsen vanligtvis på ett tidigt stadium. Det går visserligen att tänka sig handlingar som skulle kunna utgöra förberedelse, t.ex. att inhämta och sammanställa identitetsuppgifter, eller möjligen att ta befattning med blanketter att använda för en obehörig anmälan om styrelsebyte. Det går också att föreställa sig att någon skulle kunna ta emot eller lämna betalning för brottet eller för att täcka kostnader för utförande av brottet. Den praktiska betydelsen av sådana fall framstår emellertid som begränsad, särskilt med hänsyn till svårigheterna att bevisa brott i ett så tidigt skede.

Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att det inte framstår som ändamålsenligt att kriminalisera försök, förberedelse eller stämpling till företagskapning.

Följdmotionen

Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2024/25:1240 tillkännagivanden dels om att försök förberedelse och stämpling till företagskapning ska vara straffbart (yrkande 1), dels om att det ska vara straffbart om någon olovligen använder en persons identitetsuppgifter, och det medför skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller, även om det inte skett i vinningssyfte (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

De lagförslag som utskottet tidigare ställt sig bakom innebär bl.a. att en ny straffbestämmelse om företagskapning införs i brottsbalken. Bestämmelsen ska omfatta de fall då någon utger sig för att företräda en juridisk person genom att olovligen använda dennas identitetsuppgifter, om handlandet ger upphov till skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller. Straffansvaret ska förutsätta att handlandet sker i vinningssyfte. Försök, förberedelse och stämpling till företagskapning ska inte vara straffbart. Utskottet anser att regeringens förslag är väl avvägt och är därför inte berett att ställa sig bakom förslagen om tillkännagivanden. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Revisionsplikt för små aktiebolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att återinföra revisionsplikt för små aktiebolag. Utskottet delar regeringens bedömning att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl att återinföra denna revisionsplikt.

Jämför reservation 2 (S) och 3 (MP).

Propositionen

Regeringen bedömer att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl att återinföra revisionsplikten för små aktiebolag. Regeringen anför följande (s. 74–75):

Revisionsplikten för små aktiebolag avskaffades 2010. Dessförinnan gällde att alla aktiebolag skulle ha en revisor. Med små bolag avses bolag som inte har fler än tre anställda, inte har en redovisad balansomslutning som överstiger 1,5 miljoner kronor och inte har en redovisad nettoomsättning som överstiger 3 miljoner kronor. Bolag som under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har uppfyllt mer än ett av de villkoren måste ha revisor. Reformen syftade till att minska bolagens administrativa börda och kostnader för revision samt till att stärka bolagens konkurrenskraft och bidra till fler företag som växer och anställer fler (prop. 2009/10:204). Det är en stor majoritet av aktiebolagen, cirka 500 000 av totalt cirka 700 000 bolag, som i dag saknar revisor.

Det kan konstateras att revision på flera sätt har ett värde för det företag som granskas. Exempelvis kan en revisor göra att både företagen själva och bolagets intressenter känner trygghet i att kvaliteten på redovisningen har säkerställts. Revisorn kan också i viss mån bidra med rådgivning. För att tillgodose det enskilda bolagets behov är det dock tillräckligt att det finns möjlighet till frivillig revision. För frågan om revisionsplikten ska återinföras för samtliga aktiebolag är det i stället samhällsnyttan av en sådan reform som bör vara avgörande.

Ett återinförande av revisionsplikten skulle av allt att döma ha vissa positiva effekter för företagskollektivet och för samhället i stort. Som flera remissinstanser påpekar bör revision leda till ett ökat förtroende i näringslivet samt till bättre ordning och färre fel. Revision ger också bättre förutsättningar för ett aktiebolags intressenter att lita på företagets rapportering. En sakkunnig granskning av räkenskaperna ger en garanti för en viss kvalitet på redovisningen och beskattningsunderlagen, även om det har visat sig vara svårt att påvisa att avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag har lett till förlorade skatteintäkter.

Revision kan också antas ha betydelse för möjligheten att upptäcka och förebygga brott, inte sällan överskattas dock revisorns möjligheter i detta avseende. Som utredningen konstaterar går det i dagsläget inte att göra någon närmare bedömning av i vilken utsträckning som förekomsten av en revisor direkt eller indirekt förhindrar kriminalitet.

Sammanfattningsvis kan sägas att ett återinförande av revisionsplikten skulle vara till viss nytta ur ett samhällsperspektiv. Samhällsnyttan är dock mycket svår att bedöma. Det gäller särskilt möjligheten att motverka skatteundragande och brottslighet i företag.

Samtidigt skulle de negativa effekterna av ett återinförande av revisionsplikten vara påtagliga för många företag och de effekterna är också lättare att kvantifiera. Ett återinförande kan bedömas öka de direkta kostnaderna för de uppskattningsvis 500 000 små aktiebolag som har valt att inte ha någon revisor. Enligt utredningen rör det sig om en ökning med i genomsnitt cirka 22 000 kronor per år. Det är inte osannolikt att denna kostnad är så pass stor att många bolag skulle avvecklas om reformen genomfördes. Antalet aktiebolag skulle alltså kunna minska. De ökade kostnaderna skulle också kunna leda till en konkurrensmässig försämring för små företag och försvåra för dem att etablera sig och utöva sin verksamhet. Detta skulle kunna verka hämmande på investeringar, arbetstillfällen, tillväxt och nyföretagande.

Det ska också framhållas att Sverige internationellt sett redan har högt ställda krav på revision. Inom EU är det endast tre länder som har mer långtgående regler för revisionsplikt än Sverige. Den stora majoriteten EU-länder har inte krav på revision i företag som har upp till 50 anställda och balansomslutning eller nettoomsättning på högst 4 miljoner euro. En återinförd revisionsplikt för små aktiebolag skulle göra att kraven i Sverige i ännu högre grad än i dag skulle avvika från vad som gäller i många andra länder, vilket riskerar att medföra en konkurrensnackdel för svenska företag.

Till detta kommer, som *Revisorsinspektionen* påpekar, att kompetensförsörjningen är en utmaning för branschen. En återinförd revisionsplikt skulle medföra en påtagligt högre efterfrågan på revisionstjänster och det är tveksamt om de kvalificerade revisorer som är verksamma i dag är tillräckligt många för att möta ett sådant ökat behov. Det skulle därför ta lång tid innan en reform skulle få fullt genomslag.

Ett återinförande av revisionsplikten för små företag, i syfte att förebygga och beivra brott, skulle innebära att ett brett kollektiv av skötsamma småföretagare skulle få bära kostnaden för att motverka oegentligheter och regelöverträdelser i en minoritet av företagen. För att en sådan reglering ska vara motiverad måste det kunna fastslås att de positiva konsekvenserna för de skötsamma företagen, och för samhället i stort, står i proportion till kostnaderna. Enligt regeringens mening kan den slutsatsen inte dras.

Mot den bakgrunden bedömer regeringen att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl att återinföra revisionsplikten för små aktiebolag.

Följdmotionerna

I kommittémotion 2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt ska återkomma med en proposition om att återinföra revisionsplikten för fler aktiebolag (yrkande 1).

Även i kommittémotion 2024/25:1756 av Katarina Luhr m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande om att återinföra revisionsplikten för små aktiebolag.

Motioner från allmänna motionstiden

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.1 föreslås att revisionsplikten återinförs för fler företag. Även i kommittémotion 2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.2 föreslås att revisionsplikten återinförs. Också i kommittémotion 2024/25:3196 av Mikael

Damberg m.fl. (S) yrkande 6.1 önskas ett tillkännagivande om att återinföra revisionsplikten för fler aktiebolag.

I motion 2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 8 anför motionären att det bör utredas att t.ex. införa revisionsplikt för att kunna utföra vissa typer av affärer, och ett tillkännagivande föreslås därför om att se över aktiebolagslagens bestämmelser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det för närvarande inte finns tillräckliga skäl att återinföra revisionsplikten för små aktiebolag och avstyrker motionsyrkandena.

Extra resurser till Bolagsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om extra resurser till Bolagsverket för de merkostnader som förslagen innebär för verket. Utskottet hänvisar till regeringens bedömning när det gäller förslagens konsekvenser för Bolagsverket.

Jämför reservation 4 (S).

Propositionen

Kontrollerna av Bolagsverkets register

Förslagen om kontrollerna av Bolagsverkets register medför vissa kostnader för Bolagsverket som enligt regeringen kan hanteras inom Bolagsverkets befintliga ekonomiska ramar. Möjligheten att kräva personlig inställelse ger Bolagsverket förutsättningar att få ett bättre underlag för bedömningarna i registreringsärenden, när det finns särskilda misstankar om t.ex. förfalskade identitetshandlingar eller bristande behörighet för den som gjort registreringsanmälan eller den som anmälan avser. Åtgärden bedöms inte få annat än begränsad inverkan på Bolagsverkets verksamhet eftersom den kan väntas vara nödvändig endast i undantagsfall. Förfarandet är emellertid ett nytt inslag i Bolagsverkets handläggning och kan kräva vissa praktiska förberedelser och att man tar fram interna rutiner. I fråga om förslaget som avser strykningar av felaktiga uppgifter i Bolagsverkets register är detta till viss del ett förtydligande av vad som redan gäller. I vilken utsträckning antalet strykningar kommer att öka beror i övrigt på hur ofta verket kommer att genomföra närmare kontroller av uppgifterna i registren. Hur granskningsrutinerna mer detaljerat ska se ut och vilka kontroller verket ska göra kommer att vara en sak

för Bolagsverket att avgöra utifrån vad myndigheten bedömer vara ändamålsenligt. Ändringarna bedöms inte medföra kostnader som inte kan hanteras inom de befintliga ekonomiska ramarna.

Höjning av förseningsavgifterna för aktiebolag

Förslaget om en höjning av förseningsavgifterna för aktiebolag bedöms inte leda till kostnader för staten. Förslaget i detta avseende innebär att Bolagsverket kan behöva göra vissa anpassningar av sina system och uppdatera informationsmaterial. Eventuella merkostnader som förslaget kan medföra för Bolagsverket bedöms vara så begränsade att de enligt regeringen kan hanteras inom ramen för den avgiftsfinansierade verksamheten.

Följder av förslaget om att ge in en årsredovisning för ekonomiska föreningar

De ökade kostnader som förslaget om att ge in en årsredovisning för ekonomiska föreningar och förseningsavgifter innebär för Bolagsverket bedöms regeringen kunna täckas av förseningsavgifterna. Förslaget innebär att ca 46 000 ytterligare årsredovisningsärenden kommer att behöva hanteras av Bolagsverket. I hanteringen ingår det att bevaka tidsfrister för ingivning, skicka ut påminnelser och eventuella kompletteringsförelägganden och i förekommande fall besluta om förseningsavgifter. Hur mycket resurser detta kommer att kräva är beroende av om årsredovisningshandlingarna är fullständiga och om de ges in inom föreskriven tid eller inte.

Det kan enligt utredningen grovt uppskattas att förelägganden i olika avseenden kommer att behöva skickas ut i ca 10 procent av de nya ärendena och att resurser motsvarande en till två årsarbetskrafter skulle krävas för Bolagsverkets hantering. Det skulle motsvara omkring 1–2 miljoner kronor. Förslaget kan också förutsätta vissa särskilda och riktade informationsinsatser från Bolagsverkets sida. De ökade kostnader som förslaget innebär för Bolagsverket kan finansieras genom de förseningsavgifter som man föreslår ska tas ut av dem som kommer in med redovisningshandlingar för sent. Enligt de uträkningar som utredningen gjort kan det grovt uppskattas att ca 3 procent av de ekonomiska föreningarna kommer att påföras en förseningsavgift, och att omkring 1 procent kommer att påföras ytterligare en.

Utredningen uppskattar att intäktsökningarna kommer att uppgå till ca 11,5 miljoner kronor när det gäller den första och andra förseningsavgiften. Ett mindre antal föreningar kan komma att påföras även en tredje avgift. Om man antar att det kommer att gälla för ca 0,5 procent av föreningarna kommer intäktsökningarna enligt utredningen att bli ytterligare ca 2,8 miljoner kronor. I jämförelse med utredningen föreslås nu högre belopp, vilket innebär ytterligare intäktsökningar. Å andra sidan lämnar regeringen till skillnad från utredningen inget förslag i fråga om förseningsavgifter för de övriga företagsformer som utan särskilt föreläggande ska ge in sin årsredovisning till Bolagsverket. Det bedöms dock endast innebära en marginell skillnad i fråga

om intäktsökningar. Även om uppskattningarna är förenade med osäkerhet står det klart att det ökade resursbehovet för Bolagsverket enligt regeringens bedömning med råge kommer att täckas av förseningsavgifterna.

Följdmotionen

I kommittémotion 2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande om att Bolagsverket ska tillföras extra resurser för de uppgifter och handlingsmöjligheter som verket får genom lagändringarna i propositionen (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen bedömer att de kostnader som förslagen om en möjlighet att kräva personlig inställelse och strykning av felaktiga uppgifter i registren medför för Bolagsverket kan hanteras inom de befintliga ekonomiska ramarna. Detsamma gäller de eventuella merkostnader som höjningen av förseningsavgifterna för aktiebolag skulle kunna medföra för Bolagsverket. Vidare bedömer regeringen att Bolagsverkets ökade resursbehov för att hantera ekonomiska föreningars årsredovisningar med råge kommer att täckas av förseningsavgifterna.

Mot den bakgrunden är inte utskottet berett att ställa sig bakom förslaget om ett tillkännagivande om att Bolagsverket ska tillföras extra resurser. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Reservationer

1. Straffbestämmelsens framtida utformning, punkt 2 (SD)

av Mikael Eskilandersson (SD), Roger Hedlund (SD), Rashid Farivar (SD) och Björn Tidland (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1240 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vårt parti driver en tydlig politik mot brottslighet, vilket även gäller bolagsbrottslighet. Regeringens förslag i propositionen är ett steg i rätt riktning och förslagen innebär sammantaget förstärkningar mot brottsligheten.

Vi ser dock behov av att gå längre när det gäller det nya brottet företagskapning. Till skillnad från regeringen menar vi till att börja med att även försök, förberedelse och stämpling till företagskapning ska vara straffbart. Det är naturligt att försök till bolagskapning ska vara straffbart, i linje med att skärpa Bolagsverkets kontrollerande roll, för att stävja brottsligheten. Då behövs åtgärder redan på ett tidigt stadium, vilket ökar chanserna att förhindra ekonomisk brottslighet.

Vidare menar vi att det ska vara straffbart om någon olovligen använder en persons identitetsuppgifter när det leder till skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller, även om det inte skett i vinningssyfte. Regeringens förslag innebär att agerandet ska ha skett i vinningssyfte vilket kan leda till att identitetsuppgifter i vissa fall kan användas olovligt utan att det är straffbart. Att den olovliga handlingen medför skada för bolaget eller ägarna borde enligt vår mening räcka för att straffansvar ska inträda.

Det är regeringens uppgift att ta fram ett lagförslag som tillgodoser detta och återkomma till riksdagen. Det som vi har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

2. Revisionsplikt för små aktiebolag, punkt 3 (S)

av Leif Nysmed (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S), Markus Kallifatides (S) och Adrian Magnusson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 1,

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.1,

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.2 och

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.1 och avslår motionerna

2024/25:1756 av Katarina Luhr m.fl. (MP) och

2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 8.

Ställningstagande

Vi menar att regeringen borde ha tagit större intryck av att en lång rad remissinstanser förespråkar återinförd revisionsplikt, bl.a. Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Ekonomistyrningsverket, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Svenska Bankföreningen, Svensk Inkasso och Svensk Försäkring. Dessa remissinstanser som alltså är positiva till återinförd revisionsplikt menar att det skulle bidra till ökad ordning och reda i vid mening i näringslivet och vara gynnsamt för skötsamma bolag samt bidra till att motverka att företag används för brottslig verksamhet. De menar också att en rad omständigheter av stor betydelse har ändrats sedan revisionsplikten för små aktiebolag togs bort: förändrad revisorsroll och att företag ofta förekommer i den typ av brottslighet som sker i organiserad form. Av utredningen framgår samtidigt klart att ett snart återinförande av revisionsplikt för samtliga aktiebolag är praktiskt ogörligt eftersom antalet revisorer inte kommer att kunna räcka till i närtid. Mot denna bakgrund menar vi att regeringen bör ta intryck av Skatteverkets remissvar, där ett konkret författningsförslag framförs för en utvidgning av revisionsplikten till att omfatta fler aktiebolag, och i närtid återkomma till riksdagen med en sådan proposition.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. Revisionsplikt för små aktiebolag, punkt 3 (MP)

av Katarina Luhr (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1756 av Katarina Luhr m.fl. (MP) och
avslår motionerna

2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 1,

2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 8,

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 60.1,

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S) yrkande 15.2 och

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S) yrkande 6.1.

Ställningstagande

Trots den viktiga rollen som revisorerna har väljer regeringen att inte återinföra revisionsplikten för små företag. Jag anser att ett återinförande av revisionsplikten skulle bidra till att bättre komma åt den organiserade brottsligheten. Sveriges kanske tyngsta remissinstanser på området, Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Brottsförebyggande rådet och Ekonomistyrningsverket, förespråkar alla ett återinförande av revisionsplikten. Dessa påpekar bl.a. att samhället har förändrats sedan revisionsplikten togs bort, att de brott som begås inom den organiserade brottsligheten i dag ofta förutsätter tillgång till bolag och att det förekommer mer brottslighet i bolag som saknar revisor än i andra bolag. De lyfter samtidigt fram flera positiva effekter av en återinförd revisionsplikt, inte minst ett ökat förtroende för näringslivet och att brottslig verksamhet snabbare kan upptäckas. Jag menar att politiken har en skyldighet att ta till de verktyg vi har till hands att förhindra den ekonomiska brottsligheten. Revisionsplikt är ett av de verktyg vi har för att stävja brottsvågen i Sverige. Det är därför min mening att vi ska använda oss av den. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännager för regeringen.

4. Extra resurser till Bolagsverket, punkt 4 (S)

av Leif Nysmed (S), Denis Begic (S), Anna-Belle Strömberg (S), Markus Kallifatides (S) och Adrian Magnusson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi välkomnar förslagen om att det ska vara möjligt för Bolagsverket att begära personlig inställelse och om strykning av felaktiga uppgifter i registren som vi, liksom regeringen, bedömer leda till högre registerkvalitet, ha en brottsförebyggande effekt och underlätta för de brottsbekämpande myndigheternas arbete med att utreda brott och lagföra gärningspersoner. Vi ansluter oss dock inte till regeringens konsekvensbedömning att ovanstående förändringar kan hanteras inom Bolagsverkets befintliga ekonomiska ramar. Vi delar i stället Bolagsverkets uppfattning i frågan och menar att verket måste få extra resurser för dessa tillkommande uppgifter. Det vi nu har anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:8 Bolag och brott:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i brottsbalken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554).
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Följdmotionerna

2024/25:1240 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även försök, förberedelse och stämpling till företagskapning ska vara straffbart och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ifall någon olovligen använder en persons identitetsuppgifter med skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller till följd ska vara straffbart även om det inte skett i vinningssyfte och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1544 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återkomma med en proposition om att återinföra revisionsplikten för fler aktiebolag och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Bolagsverket ska tillföras extra resurser för de uppgifter och handlingsmöjligheter som verket får genom lagändringarna i propositionen Bolag och brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:1756 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra revisionsplikt för små aktiebolag och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över aktiebolagslagens bestämmelser och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

- 60.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa arbetslivskriminaliteten genom att bl.a. ge Bolagsverket en brottsförebyggande roll och ett tillsynsansvar för att stärka verkets arbete mot ekonomisk brottslighet, återinföra revisionsplikten, se till att fler brott ska kunna leda till näringsförbud och ge Bolagsverket möjlighet att kräva personlig inställelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser att återinföra revisionsplikten.

2024/25:3190 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

- 15.2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra revisionsplikten, se över om fler brott ska leda till näringsförbud, utöka Bolagsverkets befogenheter samt ställa högre krav på personlig inställelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser att återinföra revisionsplikten.

2024/25:3196 av Mikael Damberg m.fl. (S):

- 6.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra revisionsplikten för fler aktiebolag, se över om fler brott ska leda till näringsförbud, ställa högre krav på personlig inställelse samt höja kravet på minsta aktiekapital och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser att återinföra revisionsplikten.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i brottsbalken

Härigenom föreskrivs att det i brottsbalken ska införas en ny paragraf, 9 kap. 3 d §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

3 d §

Den som i syfte att bereda sig eller någon annan vinning olovligen använder en juridisk persons identitetsuppgifter genom att utge sig för att företräda denna döms, om handlandet ger upphov till skada eller olägenhet för den som uppgifterna gäller, för företagskapning till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §¹

Gottgörelse sker ur överskott på kapitalet. Sådant överskott föreligger när pensionsstiftelses tillgångar, värderade med tillämpning av 3 kap. 3 § stiftelselagen (1994:1220), överstiger den skuld stiftelsen ådragit sig samt upplupen del av den utfästa pension, som tryggas av stiftelsen, eller, om stiftelsen tryggar utfästelser enligt allmän pensionsplan, pensionsreserven enligt denna.

För utgift, som avses i 14 § första stycket a) och som omfattas av stiftelsens ändamål, äger arbetsgivaren gottgöra sig ur årets avkastning, även om stiftelsen saknar överskott på kapitalet.

Gottgörelse får avse löpande utgifter eller utgifter som arbetsgivaren haft under närmast föregående räkenskapsår.

Beräknar arbetsgivare vid inkomstbeskattningen sin inkomst enligt bokföringsmässiga grunder, ska gottgörelse avse kostnad i stället för utgift.

Gottgörelse för avgift till försäkring för allmän tilläggspension får avse den del av avgiften som kan anses hänföra sig till lön eller annan ersättning åt person vilken omfattas av stiftelsens ändamål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

¹ Senaste lydelse 2011:1301.

3 Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157)

Härigenom föreskrivs i fråga om handelsregisterlagen (1974:157)

dels att 11, 13 och 21 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 15 b och 15 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Har sökanden icke iakttagit vad som är föreskrivet om ansökan eller finner registreringsmyndigheten annat hinder föreligga för bifall till ansökan, skall sökanden föreläggas att inom viss tid avgiva yttrande eller vidtagna rättelse.

Underlåter sökanden att efterkomma föreläggandet, skall ansökan avskrivras. Underrättelse om denna påföljd skall intagas i föreläggandet.

Föreligger även efter det yttrande avgivits hinder för bifall till ansökan och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall ansökan avslås, om anledning ej föreligger att ge sökanden nytt föreläggande.

Upphör en näringsidkare med sin verksamhet eller överlåts verksamheten eller sätts den under likvidation eller ändras i annat fall en uppgift som har registrerats, ska

Föreslagen lydelse

11 §

Om sökanden inte har följt det som gäller för ansökan eller om det finns något annat hinder mot registrering, ska Bolagsverket förelägga sökanden att yttra sig eller göra rättelse inom viss tid.

Om det behövs för att säkerställa sökandens identitet eller behörighet att företräda den juridiska person som ansökan avser, får Bolagsverket förelägga honom eller henne att inställa sig personligen. Bolagsverket får besluta att inställelsen ska ske genom ljud- och bildöverföring. Det som sägs om sökanden gäller även den som ansökan avser.

Om ett föreläggande enligt första eller andra stycket inte följs, ska ansökan skrivras av. En upplysning om detta ska finnas med i föreläggandet.

Om det även sedan sökanden har yttrat sig finns hinder mot registrering som sökanden har haft tillfälle att yttra sig över, ska Bolagsverket avslå ansökan. Om det finns skäl för det, får dock verket förelägga sökanden att yttra sig på nytt.

13 §¹

Om en näringsidkare upphör med sin verksamhet eller om verksamheten överlåts eller går i likvidation, eller om en registrerad uppgift ändras i något annat fall, ska

¹ Senaste lydelse 2018:1658.

anmälan om det utan dröjsmål göras till Bolagsverket.

Anmälan görs och handläggs i den ordning som gäller för ansökan om registrering, om inte något annat följer av vad som sägs nedan i denna paragraf eller av vad regeringen bestämmer.

Har en enskild näringsidkare avlidit, är den som har vård om boet skyldig att göra anmälan med anledning av dödsfallet. Har en delägare i ett handelsbolag avlidit, ska övriga bolagsmän fullgöra anmälningskyldigheten. Om en domstol har utsett likvidator i ett handelsbolag, är han eller hon anmälningskyldig beträffande bolaget. En bolagsman som har lämnat bolaget har rätt att göra en anmälan om sin avgång. Återkallelse av en prokura får anmälas av varje bolagsman som inte är utesluten från rätten att företräda bolaget.

Omfattar en överlåtelse av näringsverksamheten även företagsnamnet, ska anmälan om överlåtelsen göras av den nya innehavaren.

ändringen utan dröjsmål anmälas till Bolagsverket.

En anmälan görs och handläggs på samma sätt som en ansökan om registrering, om inte något annat följer av denna paragraf eller av vad regeringen bestämmer.

Om en domstol har utsett en likvidator i ett handelsbolag, är han eller hon anmälningskyldig beträffande bolaget. En bolagsman som har lämnat bolaget har rätt att göra en anmälan om sin avgång. Återkallelse av en prokura får anmälas av varje bolagsman som inte är utesluten från rätten att företräda bolaget.

15 b §

Om någon som är registrerad i handelsregistret har avregistrerats från folkbokföringen enligt 19 eller 22 § folkbokföringslagen (1991:481), ska Bolagsverket omedelbart stryka honom eller henne ur handelsregistret.

15 c §

Om en uppgift i handelsregistret om en ställföreträdare för ett handelsbolag, en ideell förening eller ett trossamfund är oriktig, ska Bolagsverket stryka uppgiften ur registret.

Innan avregistrering sker ska handelsbolaget, föreningen eller trossamfundet ges tillfälle att yttra sig inom viss tid. Om det behövs för att säkerställa ställföreträdarens identitet eller behörighet att företräda bolaget, föreningen eller trossamfundet, får Bolagsverket förelägga ställföreträdaren att in-

ställa sig personligen. Bolagsverket får besluta att inställelsen ska ske genom ljud- och bildöverföring.

21 §²

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §. Ett beslut av *registreringsmyndigheten* att vägra registrering av ett företagsnamn överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Bolagsverkets beslut att skriva av en ansökan eller *en* anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a, 15 b, 15 c eller 17 §. Ett beslut av *Bolagsverket* att vägra registrering av ett företagsnamn överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

² Senaste lydelse 2018:1658.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Häriigenom föreskrivs¹ att 16 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om den som gjort *anmälan för registrering* inte har följt vad som *föreskrivits om* anmälan eller om det finns något annat hinder mot registrering på grund av denna lag eller någon annan författning, *skall den som gjort anmälan föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidta rättelse.*

Följs inte föreläggandet, skall anmälan avskrivas. Underrättelse om att detta kan ske skall tas in i föreläggandet.

Föreligger även efter det att yttrande har avgetts hinder mot registrering och har den som gjort anmälan haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om det inte finns anledning att utfärda ett nytt föreläggande.

Föreslagen lydelse

16 §

Om den som *har gjort en registreringsanmälan* inte har följt *det som gäller för* anmälan eller om det finns något annat hinder mot registrering på grund av denna lag eller någon annan författning, *ska Bolagsverket förelägga anmälar*en att *yttra sig eller göra rättelse* inom viss tid.

*Om det behövs för att säkerställa anmälar*ens eller den *anmälde*s identitet eller *behörighet att företräda filialen, får Bolagsverket förelägga anmälar*en eller den *anmälde att inställa sig personligen. Bolagsverket får besluta att inställ*elsen ska ske genom ljud- och bildöverföring.

Om ett föreläggande enligt första eller andra stycket inte följs, ska anmälan skrivas av. En upplysning om detta ska finnas med i föreläggandet.

*Om det även sedan anmälar*en har *yttrat sig finns* hinder mot registrering *som anmälar*en har haft tillfälle att yttra sig över, *ska Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det får dock Bolagsverket förelägga anmälar*en att *yttra sig på nytt.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1151.

5 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs i fråga om stiftelselagen (1994:1220)

dels att 2 kap. 10, 14 och 21 §§, 6 kap. 5 §, 7 kap. 1 § och 11 kap. 2 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 5 kap. ska lyda ”Skadestånd och straff”,

dels att det närmast före 5 kap. 1 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Skadestånd”,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 4 kap. 17–20 §§ och 5 kap. 6 §, och närmast före 5 kap. 6 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §

Styrelsen för en stiftelse får inte bestå av enbart stiftaren eller stiftarna. Den som är underårig eller försatt i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot.

Den som inte avser att ta del i styrelsens verksamhet enligt denna lag får inte utses till styrelseledamot utan godtagbara skäl.

14 §

En styrelseledamot får inte handlägga frågor som rör avtal mellan honom och stiftelsen. Han får inte heller handlägga frågor om avtal mellan stiftelsen och tredje man, om han i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot stiftelsens. Med avtal jämställs annan rättshandling samt rättegång eller annan talan.

En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om

1. avtal mellan styrelseledamoten och stiftelsen,

2. avtal mellan stiftelsen och tredje man, om styrelseledamoten i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot stiftelsens intresse, eller

3. avtal mellan stiftelsen och en juridisk person som styrelseledamoten ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Med avtal enligt första stycket jämställs annan rättshandling och rättegång eller annan talan.

Första stycket 3 gäller inte om stiftelsens motpart är ett företag i samma koncern. Första stycket 3 gäller inte heller om stiftelsens motpart är någon som stiftelsen har som ändamål att främja och som utser en eller flera styrelseleda-

möter för stiftelsen, eller vid liknande förhållanden.

Är styrelsen enligt första stycket förhindrad att företräda stiftelsen, får tillsynsmyndigheten på styrelsens begäran förordna en god man att företräda stiftelsen i styrelsens ställe.

21 §

Förvaltaren får inte handlägga *frågor som rör avtal mellan honom och stiftelsen. Förvaltaren får inte heller handlägga frågor om avtal mellan stiftelsen och tredje man, om förvaltaren i frågan har ett väsentligt intresse som kan vara stridande mot stiftelsens. Med avtal jämställs rättegång eller annan talan.*

Förvaltaren får inte handlägga *en fråga om*

1. avtal mellan förvaltaren och stiftelsen,

2. avtal mellan stiftelsen och tredje man, om förvaltaren i frågan har ett väsentligt intresse som kan strida mot stiftelsens intresse, eller

3. avtal mellan stiftelsen och en juridisk person som förvaltaren ensam eller tillsammans med någon annan får företräda.

Med avtal enligt första stycket jämställs rättegång eller annan talan.

Första stycket 3 gäller inte om stiftelsens motpart är ett företag i samma koncern. Första stycket 3 gäller inte heller om stiftelsens motpart är någon som stiftelsen har som ändamål att främja och som utser förvaltare för stiftelsen, eller vid liknande förhållanden.

Första stycket tillämpas också på företrädare för förvaltaren.

Är förvaltaren enligt första stycket förhindrad att företräda stiftelsen, får tillsynsmyndigheten på förvaltarens begäran förordna en god man att företräda stiftelsen i förvaltarens ställe.

4 kap.

17 §

En revisor som är en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag ska vidta de åtgärder som anges i 18 och 19 §§, om revisorn finner att det kan misstänkas att en styrelseledamot i stiftelsen eller en styrelseledamot, verkställande direktör eller bolagsman hos förvaltaren inom ramen för stiftelsens verksamhet har gjort sig skyldig till brott enligt någon av följande bestämmelser:

1. 9 kap. 1, 3 och 9 §§, 10 kap. 1 och 3–5 §§ och 11 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ brottsbalken,

2. 2, 4, 5 och 10 §§ skattebrottslagen (1971:69), och

3. 3–5 §§ och, om brottet inte är ringa, 7 § lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott.

Revisorn ska även vidta de åtgärder som anges i 18 och 19 §§, om revisorn finner att det kan misstänkas att någon inom ramen för stiftelsens verksamhet har gjort sig skyldig till brott enligt 10 kap. 5 a–5 e §§ brottsbalken.

Om revisorn finner att en misstanke av det slag som avses i första eller andra stycket bör föranleda att uppgifter lämnas enligt 4 kap. 3 och 6 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska dock åtgärder enligt 18 och 19 §§ inte vidtas.

18 §

En revisor som omfattas av 17 § och som bedömer att det finns en sådan brottsmisstanke som avses i den paragrafen ska så snart som möjligt underrätta styrelsen eller förvaltaren om sina iakttagelser.

Någon underrättelse behöver dock inte lämnas om det kan antas att styrelsen eller förvaltaren inte skulle vidta några skadeförebyggande åtgärder med anledning av underrättelsen eller om en underrättelse av något annat skäl framstår som meningslös eller stridande mot syftet med underrättelseskylldigheten.

19 §

Senast fyra veckor efter det att styrelsen eller förvaltaren har underrättats enligt 18 § första stycket ska revisorn i en särskild handling till åklagare redogöra för misstanken och ange de omständigheter som misstanken grundar sig på.

Första stycket gäller inte om

1. den ekonomiska skadan av det misstänkta brottet har ersatts och övriga skadliga verkningar av gärningen har avhjälpts,

2. det misstänkta brottet redan har anmälts till Polismyndigheten eller åklagare, eller

3. det misstänkta brottet är obetydligt.

I de fall som avses i 18 § andra stycket ska revisorn, om anmälan om det misstänkta brottet inte redan har lämnats till Polismyndigheten eller åklagare, så snart som möjligt lämna en sådan handling till åklagare som anges i första stycket.

20 §

När en handling har lämnats till åklagare enligt 19 § ska revisorn genast pröva om revisorn ska avgå från sitt uppdrag.

5 kap.

Straff

6 §

Till böter eller fängelse i högst två år döms den som medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot eller styrelsesuppleant i strid med 2 kap. 10 § andra stycket, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av stiftelsen. Detsamma gäller den som tar på sig ett sådant uppdrag i strid med 2 kap. 10 § andra stycket.

6 kap.

5 §¹

Styrelsen eller förvaltaren får besluta om att förbruka stiftelsens tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta, om

1. stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan,
2. stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren,

¹ Senaste lydelse 2010:1260.

3. värdet av tillgångarna, värderade med tillämpning av 3 kap. 3 §, vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränsbelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, samt

4. stiftelsen saknar skulder.

Bestämmelserna i 3 § om tillstånd av tillsynsmyndigheten tillämpas på beslut enligt första stycket.

3. värdet av tillgångarna, värderade med tillämpning av 3 kap. 4 §, vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränsbelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, samt

7 kap.

1 §

Styrelsen eller förvaltaren för en stiftelse som utövar näringsverksamhet *skall ofördröjligen* upprätta en särskild balansräkning *så snart* det finns skäl att anta att värdet av stiftelsens tillgångar understiger summan av stiftelsens skulder. Samma skyldighet inträder om stiftelsen vid verkställighet enligt 4 kap. utökningsbalken befunnits sakna utmätningsbara tillgångar. *Visar* balansräkningen att värdet av tillgångarna understiger summan av skulderna, *skall* styrelsen eller förvaltaren ansöka hos *tingsrätt* om att stiftelsen *försätts* i likvidation. *Sådan* ansökan kan även göras av styrelseledamot eller revisor.

Styrelsen eller förvaltaren för en stiftelse som utövar näringsverksamhet *ska genast* upprätta en särskild balansräkning *när* det finns skäl att anta att värdet av stiftelsens tillgångar understiger summan av stiftelsens skulder. Samma skyldighet inträder om stiftelsen vid verkställighet enligt 4 kap. utökningsbalken befunnits sakna utmätningsbara tillgångar. *Om* balansräkningen *visar* att värdet av tillgångarna understiger summan av skulderna, *ska* styrelsen eller förvaltaren ansöka hos *tingsrätten* om att stiftelsen *ska försättas* i likvidation. *En sådan* ansökan kan även göras av *en styrelseledamot eller revisor eller av tillsynsmyndigheten*.

11 kap.

2 §²

För en insamlingsstiftelse gäller följande bestämmelser i

1 kap. (inledande bestämmelser): 4–5 b §§, 6 § första stycket första meningen och 9 §,

2 kap. (förvaltning): samtliga bestämmelser,

3 kap. (bokföring och årsredovisning m.m.): 1 §,

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första–tredje och femte styckena, 7 a–14 §§, 15 § första och andra styckena samt 16 §,

5 kap. (skadestånd): 1–3 §§, 4 § första–tredje styckena samt 5 §,

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första–tredje och femte styckena, 7 a–14 §§, 15 § första och andra styckena samt 16–20 §§,

5 kap. (skadestånd *och straff*): 1–3 §§, 4 § första–tredje styckena samt 5 *och* 6 §§,

² Senaste lydelse 2018:1668.

6 kap. (ändring m.m. av föreskrifter i ett stiftelseförordnande): samtliga bestämmelser,

7 kap. (likvidation och upplösning): samtliga bestämmelser,

8 kap. (stiftelsens företagsnamn): samtliga bestämmelser,

9 kap. (tillsyn m.m.): 1–9, 11 och 12 §§, samt

10 kap. (registrering): samtliga bestämmelser.

En insamlingsstiftelses namn ska innehålla ordet insamlingsstiftelse.

En insamlingsstiftelse är upplöst om den har saknat tillgångar under en sammanhängande tid av två år.

Bestämmelserna i 1 kap. 5–5 b §§, 6 § första stycket, 2–10 kap. samt andra stycket i denna paragraf gäller inte i fråga om insamlingsstiftelser vilkas tillgångar enligt stiftelseförordnandet får användas endast till förmån för bestämda fysiska personer.

4 §³

För en kollektivavtalsstiftelse gäller följande bestämmelser i

1 kap. (inledande bestämmelser): 4–5 b §§, 6 § första stycket första meningen och 9 §,

2 kap. (förvaltning): samtliga bestämmelser,

3 kap. (bokföring och årsredovisning m.m.): 1 §,

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första, andra och femte styckena samt 7 a–16 §§,

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första, andra och femte styckena samt 7 a–20 §§,

5 kap. (skadestånd): 1–3 §§, 4 § första stycket 1–4, andra och tredje styckena och 5 §,

5 kap. (skadestånd och straff): 1–3 §§, 4 § första stycket 1–4, andra och tredje styckena samt 5 och 6 §§,

6 kap. (ändring m.m. av föreskrifter i ett stiftelseförordnande): samtliga bestämmelser,

7 kap. (likvidation och upplösning): samtliga bestämmelser,

8 kap. (stiftelsens företagsnamn): samtliga bestämmelser,

9 kap. (tillsyn m.m.): 1 och 2 §§, 3 § andra stycket, 5 § första stycket 1, 6 § första och andra styckena, 7 och 8 §§, 10 § andra stycket och 11 och 12 §§, samt

10 kap. (registrering): samtliga bestämmelser.

Trots bestämmelserna i 6 kap. får stiftarna och stiftelsen genom skriftlig överenskommelse ändra eller upphäva stiftelseförordnandet. Vad som anges i 2–10 kap. om föreskrifter i ett stiftelseförordnande ska i fråga om en kollektivavtalsstiftelse gälla även föreskrifter för stiftelsen som har meddelats genom en sådan överenskommelse.

En kollektivavtalsstiftelses namn ska innehålla ordet kollektivavtalsstiftelse.

Vid tillämpning av 4 kap. 15 § ska en kollektivavtalsstiftelse behandlas som en sådan stiftelse som avses i 9 kap. 10 § första stycket.

En kollektivavtalsstiftelse är upplöst om den har saknat tillgångar under en sammanhängande tid av två år.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

³ Senaste lydelse 2018:1668.

2. De nya bestämmelserna i 4 kap. 17–20 §§ tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2024.

6 Förslag till lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554)

Häri genom föreskrivs i fråga om årsredovisningslagen (1995:1554)

dels att 8 kap. 3, 4–6, 7–9 och 11 §§, 10 kap. 1 § och rubriken närmast före 8 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 8 kap. 3 d och 6 a §§, och närmast före 8 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §¹

Den skyldighet att offentliggöra årsredovisningen som följer av 6 kap. 2 § bokföringslagen (1999:1078) ska fullgöras på följande sätt. På samma sätt ska även revisionsberättelsen och en granskningsberättelse över en hållbarhetsrapport offentliggöras.

1. Aktiebolag

Bestyrkta kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad efter det att bolagsstämman fastställde balansräkningen och resultaträkningen.

På kopian av årsredovisningen ska en styrelseledamot eller den verkställande direktören intyga att balansräkningen och resultaträkningen har fastställts. Uppgift ska också lämnas om fastställledagen. Intyget ska även innehålla uppgift om bolagsstämmans beslut beträffande bolagets vinst eller förlust.

2. Ekonomiska föreningar

Kopior av handlingarna ska hållas tillgängliga för alla som är inresserade senast från en månad efter det att föreningsstämman fastställde balansräkningen och resultaträkningen. Bestyrkta kopior av handlingarna ska efter föreläggande av registreringsmyndigheten ges in dit. Ett föreläggande ska utfärdas när någon begär det. Föreningar som enligt 1 kap. 3 § utgör större företag och föreningar som är moderföretag i koncerner som enligt samma paragraf utgör större koncerner är skyldiga att ge in handlingarna till registreringsmyndigheten även om något föreläggande inte har utfärdats. Handlingarna ska i dessa fall ha kommit in till myndigheten inom en månad från fastställelsebeslutet.

2. Ekonomiska föreningar

Bestyrkta kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad efter det att föreningsstämman fastställde balansräkningen och resultaträkningen.

¹ Senaste lydelse 2024:347.

På kopian av årsredovisningen ska en styrelseledamot eller den verkställande direktören intyga att balansräkningen och resultaträkningen har fastställts. Uppgift ska också lämnas om fastställensedagen. Intyget ska även innehålla föreningsstämmans beslut beträffande föreningens vinst eller förlust.

3. Handelsbolag i vilka en eller flera juridiska personer är delägare och grupperingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006

Kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång.

4. Stiftelser

Kopior av handlingarna ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom sex månader efter räkenskapsårets utgång. Beträffande kollektivavtalsstiftelser samt stiftelser som avses i 9 kap. 10 § första stycket stiftelselagen (1994:1220) gäller i stället att bestyrkta kopior ska hållas tillgängliga för alla som är intresserade senast från sex månader efter räkenskapsårets utgång.

5. Övriga företag

Kopior av handlingarna ska hållas tillgängliga för alla som är intresserade senast från sex månader efter räkenskapsårets utgång. Bestyrkta kopior av handlingarna ska efter föreläggande av registreringsmyndigheten ges in dit. Ett föreläggande ska utfärdas när någon begär det. Större företag och moderföretag i större koncerner är skyldiga att ge in handlingarna till registreringsmyndigheten även om något föreläggande inte har meddelats. Handlingarna ska i dessa fall ha kommit in till myndigheten inom sex månader från räkenskapsårets utgång.

Med en bestyrkt kopia jämföras vid tillämpningen av denna lag ett elektroniskt original.

Registrering i föreningsregistret

3 d §

Registreringsmyndigheten ska registrera årsredovisning och revisionsberättelse för ekonomiska föreningar i föreningsregistret.

4 §²

När årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsberättelse för aktiebolag, handelsbolag eller grupperingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 har getts in till registreringsmyndigheten, ska myndigheten kungöra detta. Kungörandet ska ske i en tidning som myndigheten ger ut.

När årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsberättelse för aktiebolag, handelsbolag, *ekonomiska föreningar* eller grupperingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1082/2006 har getts in till registreringsmyndigheten, ska myndigheten kungöra detta. Kungörandet ska ske i en tidning som myndigheten ger ut.

² Senaste lydelse 2024:347.

I fråga om aktiebolag ska en kungörelse vara på samma språk som registreringen i aktiebolagsregistret.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om sådant kungörande.

Förseningsavgifter för aktiebolag

Om ett aktiebolag inte ger in *bestyrkta kopior av årsredovisning, revisionsberättelse eller granskningsberättelse* eller om årsredovisningen saknar sådant intyg som avses i 3 § första stycket, ska bolaget betala förseningsavgift till staten enligt 6 §.

Beslut om förseningsavgift fattas av registreringsmyndigheten.

Förseningsavgifter

5 §³

Om ett aktiebolag, *en ekonomisk förening eller en stiftelse* inte ger in årsredovisning, revisionsberättelse eller granskningsberättelse enligt 3 § eller om årsredovisningen saknar sådant intyg som avses i 3 § första stycket, ska bolaget, *föreningen eller stiftelsen* betala förseningsavgift till staten enligt 6 och 6 a §§.

6 §⁴

Ett aktiebolag *skall* betala en förseningsavgift om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in till registreringsmyndigheten inom sju månader från räkenskapsårets utgång. Om bolaget inom denna tid har kommit in med anmälan enligt 7 kap. 14 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551), betalat den avgift som är föreskriven för registrering av sådan anmälan och *ingett* en skriftlig försäkran från bolagets revisor om att revisionsberättelsen lämnats till styrelsen, *skall* dock bolaget betala förseningsavgift först om handlingarna inte har kommit in inom nio månader från räkenskapsårets utgång. *Avgiften skall uppgå till 10 000 kr för publika aktiebolag och 5 000 kr för privata aktiebolag.*

Ett aktiebolag *och en ekonomisk förening ska* betala en förseningsavgift om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in till registreringsmyndigheten inom sju månader från räkenskapsårets utgång. Om bolaget *eller föreningen* inom denna tid har kommit in med anmälan enligt 7 kap. 14 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) *eller 6 kap. 13 § tredje stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar*, betalat den avgift som är föreskriven för registrering av en sådan anmälan och *gett in* en skriftlig försäkran från bolagets *eller föreningens* revisor om att revisionsberättelsen lämnats till styrelsen, *ska* dock bolaget *eller föreningen* betala förseningsavgift först om handlingarna inte har kommit in inom nio månader från räkenskapsårets utgång.

En stiftelse som ska ge in de handlingar som anges i 5 § ska betala en förseningsavgift om handlingarna inte har kommit in till registre-

³ Senaste lydelse 2024:347.

⁴ Senaste lydelse 2005:918.

ringsmyndigheten inom sex månader från räkenskapsårets utgång.

Förseningsavgiften ska uppgå till 7 500 kronor för privata aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser och till 15 000 kronor för publika aktiebolag.

Om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in inom två månader från det att underrättelse avsändes till bolaget om beslut om förseningsavgift enligt första stycket, skall bolaget betala en ny förseningsavgift. Den nya avgiften skall uppgå till 10 000 kr för publika aktiebolag och 5 000 kr för privata aktiebolag.

Om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in inom två månader från det att underrättelse avsändes till bolaget om beslut om förseningsavgift enligt andra stycket, skall bolaget betala en ny förseningsavgift. Den nya avgiften skall uppgå till 20 000 kr för publika aktiebolag och 10 000 kr för privata aktiebolag.

6 a §

Om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in till registreringsmyndigheten inom två månader från det att en underrättelse skickades till aktiebolaget, den ekonomiska föreningen eller stiftelsen om beslut om förseningsavgift enligt 6 §, ska en ny förseningsavgift betalas. Den nya avgiften ska uppgå till 7 500 kronor för privata aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser och till 15 000 kronor för publika aktiebolag.

Om de handlingar som anges i 5 § inte har kommit in inom två månader från det att en underrättelse om beslut om förseningsavgift skickades enligt första stycket, ska ytterligare en förseningsavgift betalas. Den nya avgiften ska uppgå till 15 000 kronor för privata aktiebolag, ekonomiska föreningar

och stiftelser och till 30 000 kronor för publika aktiebolag.

7 §⁵

Om ett beslut om att *bolaget* har försatts i konkurs har registrerats, får beslut om förseningsavgift inte meddelas.

Om ett beslut om att bolaget har gått i likvidation har registrerats, får beslut om förseningsavgift inte meddelas när det gäller redovisning för tiden före likvidationsbeslutet.

Om ett beslut om att *aktiebolaget, den ekonomiska föreningen eller stiftelsen* har försatts i konkurs har registrerats, får beslut om förseningsavgift inte meddelas.

Om ett beslut om att bolaget, *föreningen eller stiftelsen* har gått i likvidation har registrerats, får beslut om förseningsavgift inte meddelas när det gäller redovisning för tiden före likvidationsbeslutet.

8 §⁶

Om *bolaget* inom den tid som avses i 6 § har gett in kopior av de handlingar som anges i 5 § men kopiorna inte är bestyrkta eller handlingarna på annat sätt har någon brist som lätt kan *avhjälpas*, får *registreringsmyndigheten* meddela beslut om förseningsavgift endast om bolaget har underrättats om bristen och fått tillfälle att avhjälpa den men inte gjort det inom den tid som angetts i underrättelsen. En sådan underrättelse får sändas med posten till den postadress som bolaget senast har anmält hos registreringsmyndigheten eller på annat lämpligt sätt.

Första stycket gäller inte om registreringsmyndigheten har avregistrerat bolagets adress med stöd av 27 kap. 6 a § aktiebolagslagen (2005:551) och det inte finns något annat lämpligt sätt att sända underrättelsen till bolaget.

Om *aktiebolaget, den ekonomiska föreningen eller stiftelsen* inom den tid som avses i 6 eller 6 a § har gett in kopior av de handlingar som anges i 5 § men kopiorna inte är bestyrkta eller handlingarna på annat sätt har någon brist som lätt kan *rättas till*, får förseningsavgift *tas ut* endast om bolaget, *föreningen eller stiftelsen* har underrättats om bristen och fått tillfälle att avhjälpa den men inte gjort det inom den tid som angetts i underrättelsen. En sådan underrättelse får sändas med posten till den postadress som bolaget, *föreningen eller stiftelsen* senast har anmält hos registreringsmyndigheten eller på annat lämpligt sätt.

Första stycket gäller inte om registreringsmyndigheten har avregistrerat bolagets adress med stöd av 27 kap. 6 b § aktiebolagslagen (2005:551) och det inte finns något annat lämpligt sätt att sända underrättelsen till bolaget.

9 §

En förseningsavgift *skall* efterges, om underlåtenheten att ge in handlingen *framstår som* ursäktlig med

En förseningsavgift *ska* efterges, om underlåtenheten att ge in handlingen *är* ursäktlig med hänsyn till

⁵ Senaste lydelse 2001:934.

⁶ Senaste lydelse 2020:611.

hänsyn till omständigheter som *bolaget* inte har kunnat råda över. Avgiften *skall* också efterges om det *framstår som* uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om något yrkande om *detta* inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet.

omständigheter som *aktiebolaget, den ekonomiska föreningen eller stiftelsen* inte har kunnat råda över. Avgiften *ska* också efterges om det *är* uppenbart oskäligt att ta ut den.

Registreringsmyndigheten ska pröva om förseningsavgiften ska efterges även om något yrkande om *det* inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet.

11 §⁷

Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har *vunnit* laga kraft.

Om ett *bolag* har rätt att få tillbaka betalad förseningsavgift på grund av en domstols beslut, ska ränta betalas på den återbetalade förseningsavgiften från och med månaden efter den då förseningsavgiften betalades in till och med den månad då återbetalning görs. I fråga om räntans storlek tillämpas 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarande lag (2011:1244).

Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har *fått* laga kraft.

Om ett *aktiebolag, en ekonomisk förening eller en stiftelse* har rätt att få tillbaka en betalad förseningsavgift på grund av en domstols beslut, ska ränta betalas på den återbetalade förseningsavgiften från och med månaden efter den då förseningsavgiften betalades in till och med den månad då återbetalning görs. I fråga om räntans storlek tillämpas 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarande lag (2011:1244).

10 kap.

1 §⁸

Beslut av registreringsmyndigheten enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I fråga om beslut som avses i 8 kap. 6, 9 och 13 §§ gäller att överklagande *skall* ske inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut av registreringsmyndigheten enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I fråga om beslut som avses i 8 kap. 6, 6 a, 9 och 13 §§ gäller att överklagande *ska* ske inom två månader från dagen för beslutet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. De nya bestämmelserna i 8 kap. 3 d och 6 a §§ och bestämmelserna i 8 kap. 3 och 4–6 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2024.

⁷ Senaste lydelse 2011:1377.

⁸ Senaste lydelse 1999:1112.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 1 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 §¹

Bolagsverket är registreringsmyndighet för företag som omfattas av denna lag.

För andra företag som avses i denna lag än banker och hypoteksinstitut ska 8 kap. årsredovisningslagen (1995:1554) tillämpas, i stället för 2–8 §§ nedan, med följande avvikelser:

1. Vid tillämpningen av 8 kap. 3 § och 4 § första och tredje styckena årsredovisningslagen om offentliggörande ska kreditmarknadsföreningar omfattas av bestämmelserna för aktiebolag.

2. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 § årsredovisningslagen om förseningsavgifter ska kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag alltid anses som publika företag.

2. Vid tillämpningen av 8 kap. 6 och 6 a §§ årsredovisningslagen om förseningsavgifter ska kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag alltid anses som publika företag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

2. Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2024.

¹ Senaste lydelse 2011:764.

8 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om aktiebolagslagen (2005:551)²

dels att nuvarande 27 kap. 6 a § ska betecknas 27 kap. 6 b §,

dels att 27 kap. 2 och 6 §§, 30 kap. 1 § och 31 kap. 2 § och rubriken närmast före 27 kap. 6 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 27 kap. 6 a § ska sättas närmast före 27 kap. 6 b §,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 27 kap. 2 a och 6 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

2 §³

Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt *vad* som gäller om anmälan, ska Bolagsverket förelägga *honom eller henne* att yttra sig i frågan eller *vidta* rättelse inom viss tid. Detsamma gäller, om verket finner att det beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen, eller

3. i något viktigare hänseende är otydligt eller vilseledande formulerat.

Om *den som har gjort anmälan inte följer* ett föreläggande enligt första stycket, ska anmälan skrivas av. En upplysning om detta ska *tas in* i föreläggandet.

Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt *det* som gäller om anmälan, ska Bolagsverket förelägga *anmälar* att yttra sig i frågan eller *göra* rättelse inom viss tid. Detsamma gäller, om verket finner att det beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

*Om det behövs för att säkerställa anmälar*ens eller *den anmäldes* identitet eller *behörighet* att *företräda* bolaget, får Bolagsverket förelägga *anmälar*en eller *den anmälde* att *inställa sig personligen*. Bolagsverket får *besluta* att *inställ*elsen ska ske genom *ljud- och bildöverföring*.

Om ett föreläggande enligt första eller andra stycket *inte följs*, ska anmälan skrivas av. En upplysning om detta ska *finnas med* i föreläggandet.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1151.

² Senaste lydelse av 27 kap. 6 a § 2020:613 rubriken närmast före 27 kap. 6 a § 2020:613.

³ Senaste lydelse 2022:990.

Om det även sedan anmälaren har yttrat sig finns hinder för registrering som anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över, ska Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det, får dock verket ge anmälaren tillfälle att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet.

Trots första–tredje styckena får ett bolagsstämmobeslut registreras, om det enligt 7 kap. 51 § första stycket inte längre är möjligt att föra talan mot beslutet. Detsamma gäller för sådana uppgifter i en fastställd rekonstruktionsplan som avses i 4 kap. 31 § lagen (2022:964) om företagsrekonstruktion, om rättens beslut att fastställa planen har fått laga kraft.

Om det även sedan anmälaren har yttrat sig finns hinder för registrering som anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över, ska Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det, får dock verket förelägga anmälaren att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet.

2 a §

Trots 2 § får ett bolagsstämmobeslut registreras, om det enligt 7 kap. 51 § första stycket inte längre är möjligt att föra talan mot beslutet. Detsamma gäller för sådana uppgifter i en fastställd rekonstruktionsplan som avses i 4 kap. 31 § lagen (2022:964) om företagsrekonstruktion, om rättens beslut att fastställa planen har fått laga kraft.

Avregistrering av obehöriga företrädare

Om en styrelseledamot, verkställande direktör, särskild firmatecknare, annan ställföreträdare för bolaget, revisor eller lekmannarevisor har försatts i konkurs, fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken eller fått näringsförbud, ska Bolagsverket stryka ställföreträdaren, revisorn eller lekmannarevisorn ur aktiebolagsregistret. Detsamma gäller om godkännandet eller auktorisationen för en revisor upphör att gälla eller om revisorn har fått ett tidsbegränsat förbud att utöva revi-

Avregistrering av en ställföreträdare eller revisor

Om en styrelseledamot, verkställande direktör, särskild firmatecknare, annan ställföreträdare för bolaget, revisor eller lekmannarevisor har försatts i konkurs, fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, fått näringsförbud eller avregistrerats från folkbokföringen enligt 19 eller 22 § folkbokföringslagen (1991:481), ska Bolagsverket stryka ställföreträdaren, revisorn eller lekmannarevisorn ur aktiebolagsregistret. Detsamma gäller om godkännandet eller auktorisa-

6 §⁴

⁴ Senaste lydelse 2016:431.

sionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

Avregistreringen ska ske omedelbart

1. vid beslut om konkurs,
2. vid beslut om tillfälligt näringsförbud, *eller*

3. om det i samband med ett beslut att avslå ansökan om fortsatt godkännande eller auktorisation av revisor, ett beslut att upphäva godkännande eller auktorisation av revisor eller ett beslut om tidsbegränsat förbud för en revisor att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser har bestämts att beslutet ska gälla omedelbart.

I övrigt ska avregistrering ske när beslutet har fått laga kraft.

tionen för en revisor upphör att gälla eller om revisorn har fått ett tidsbegränsat förbud att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

Avregistreringen ska ske omedelbart

1. vid beslut om konkurs,
2. vid beslut om tillfälligt näringsförbud,
3. *vid avregistrering från folkbokföringen, eller*

4. om det i samband med ett beslut att avslå ansökan om fortsatt godkännande eller auktorisation av revisor, ett beslut att upphäva godkännande eller auktorisation av revisor eller ett beslut om tidsbegränsat förbud för en revisor att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser har bestämts att beslutet ska gälla omedelbart.

6 a §

Om en uppgift i aktiebolagsregistret om bolagets ställföreträdare är oriktig, ska Bolagsverket stryka uppgiften ur registret.

Innan avregistrering sker ska bolaget ges tillfälle att yttra sig inom viss tid. Om det behövs för att säkerställa ställföreträdarens identitet eller behörighet att företräda bolaget, får Bolagsverket förelägga ställföreträdaren att inställa sig personligen. Bolagsverket får besluta att inställelsen ska ske genom ljud- och bildöverföring.

30 kap.

1 §⁵

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som

1. uppsåtligen bryter mot 1 kap. 7 eller 8 §,
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att enligt denna lag föra aktiebok eller hålla aktiebok tillgänglig,
3. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 8 kap. 18 § andra meningen, 20 § första stycket eller 21 § andra stycket, eller

⁵ Senaste lydelse 2016:60.

4. uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 21 kap. 1, 3, 5 eller 10 §.

En värdepapperscentralns underlåtenhet att fullgöra de uppgifter som anges i 5 kap. 12 § andra stycket ska inte medföra ansvar enligt första stycket 2.

Till straff som anges i första stycket döms också den som uppsåtligen medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med 8 kap. 12 eller 32 §, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av bolaget. Detsamma gäller den som uppsåtligen åtar sig ett sådant uppdrag i strid med 8 kap. 12 eller 32 §.

Trots vad som sägs i 35 kap. 1 § brottsbalken får påföljd för brott enligt första stycket 4 mot 21 kap. 1, 3 eller 5 § eller för brott enligt tredje stycket dömas ut, om den misstänkte har häktats eller fått del av åtal för brottet inom fem år från brottet.

I de fall som avses i 9 kap. 41 § och 10 kap. 16 § ska det inte följa ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

31 kap.

2 §⁶

Följande beslut av Bolagsverket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i ärenden enligt 7 kap. 17 §, 9 kap. 9, 9 a, 25, 26 eller 27 § eller 10 kap. 22 §,

2. beslut i tillståndsärenden enligt 8 kap. 9 §, 30 § eller 37 § andra stycket, 9 kap. 15 §, 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 §, 24 kap. 22 § eller 24 a kap. 22 §,

3. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 §, 24 kap. 29 § eller 24 a kap. 33 § att förklara att frågan om fusion, delning eller ombildning har fallit,

4. beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 23 kap. 46 §, 24 kap. 50 § eller 24 a kap. 28 §,

5. beslut om betalningsskyldighet enligt 23 kap. 45 b § andra stycket, 24 kap. 47 § andra stycket eller 24 a kap. 24 § andra stycket,

6. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering i andra fall än det som anges i andra stycket,

7. beslut enligt 27 kap. 6 § eller 6 a § att avregistrera en företrädare, en postadress eller en e-postadress,

7. beslut enligt 27 kap. 6, 6 a eller 6 b § att avregistrera en företrädare, en postadress eller en e-postadress,

⁶ Senaste lydelse 2022:1647.

8. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,

9. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 3 §.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av ett företagsnamn enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

Ett överklagande ska ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

dels att 6 kap. 13 §, 17 kap. 11 §, 18 kap. 4 §, 19 kap. 3 och 9 §§, 22 kap. 1 § och 23 kap. 1 § och rubriken närmast före 19 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 19 kap. 9 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

13 §

Vid en föreningsstämma får det beslutas att en fortsatt föreningsstämma ska hållas en senare dag.

Ett beslut i en fråga som avses i 10 § 1–3 ska skjutas upp till en fortsatt föreningsstämma om föreningsstämman beslutar om det eller om minst en tiondel av samtliga röstberättigade begär det. En sådan föreningsstämma ska hållas tidigast fyra veckor och senast åtta veckor därefter. Beslutet får inte skjutas upp ytterligare.

Om ett beslut i en fråga som avses i 10 § 1 eller 2 ska skjutas upp till fortsatt föreningsstämma, ska styrelsen anmäla detta för registrering i föreningsregistret. Anmälan ska göras inom fyra veckor efter det att beslut om fortsatt föreningsstämma fattades.

17 kap.

11 §

Bolagsverket ska besluta att en förening ska gå i likvidation, om

1. föreningen inte på föreskrivet sätt har lämnat in en anmälan till Bolagsverket om en sådan behörig styrelse, särskild delgivningsmottagare eller revisor som ska finnas enligt denna lag,

2. föreningen enligt 8 kap. 3 eller 16 § årsredovisningslagen (1995:1554) är skyldig att självant lämna in årsredovisning och revisionsberättelse och i förekommande fall koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse till Bolagsverket *men inte har gjort det* inom elva månader från det att räkenskapsåret gick ut, *eller*

1. föreningen inte på föreskrivet sätt har lämnat in en anmälan till Bolagsverket om en sådan behörig styrelse, särskild delgivningsmottagare eller revisor som ska finnas enligt denna lag, *eller*

2. föreningen *inte* enligt 8 kap. 3 eller 16 § årsredovisningslagen (1995:1554) *har kommit in med* årsredovisning och revisionsberättelse och i förekommande fall koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse till Bolagsverket inom elva månader från det att räkenskapsåret gick ut.

3. Bolagsverket enligt 8 kap. 3 eller 16 § årsredovisningslagen har förelagt föreningen att lämna in årsredovisning, revisionsberättelse, koncernredovisning eller koncernrevisionsberättelse till verket men föreningen inte har gjort det inom tre månader från det att den utsatta tiden gick ut.

Ett beslut om likvidation ska dock inte meddelas om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos Bolagsverket.

En fråga om likvidation enligt första stycket ska prövas av Bolagsverket självmant eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, en verkställande direktör, en medlem, en innehavare av förlagsandelar, en borgenär eller, i ett sådant fall som avses i första stycket 1, någon annan vars rätt är beroende av att det finns någon som kan företräda föreningen.

18 kap.

4 §

Om en ansökan om förenklad avveckling lämnas in efter den tid som anges i 3 § första stycket, ska den avvisas. Bolagsverket ska därutöver vid sin handläggning av en ansökan tillämpa 19 kap. 3 § första och *andra* styckena. Det som sägs om anmälan och avskrivning ska då i stället avse ansökan respektive avvisning.

Om en ansökan om förenklad avveckling lämnas in efter den tid som anges i 3 § första stycket, ska den avvisas. Bolagsverket ska därutöver vid sin handläggning av en ansökan tillämpa 19 kap. 3 § första och *tredje* styckena. Det som sägs om anmälan och avskrivning ska då i stället avse ansökan respektive avvisning.

Om det inte finns skäl att avvisa ansökan och det inte heller finns skäl att avslå den enligt 5 §, ska Bolagsverket så snart som möjligt kungöra den i Post- och Inrikes Tidningar.

Bolagsverket får bevilja en ansökan om förenklad avveckling tidigast två månader efter kungörelsen.

19 kap.

3 §

Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt det som gäller om anmälan, ska Bolagsverket förelägga anmälarer att yttra sig i frågan eller att göra rättelse inom viss tid. Detsamma gäller om verket finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas en anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot stadgarna, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande formulering.

Om det behövs för att säkerställa anmälarerens eller den anmäldes identitet eller behörighet att företräda föreningen, får Bolagsverket

förelägga anmälaren eller den anmälde att inställa sig personligen. Bolagsverket får besluta att inställelsen ska ske genom ljud- och bildöverföring.

Anmälan ska skrivas av om *anmälaren inte följer* ett föreläggande enligt första stycket. En upplysning om detta ska finnas med i föreläggandet.

Bolagsverket ska vägra registrering, om det finns *ett* hinder mot registrering även efter det att anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över hindret. Verket får dock *ge* anmälaren *tillfälle* att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet, om det finns skäl för det.

Avregistrering av en obehörig ställföreträdare eller revisor

Om en styrelseledamot, verkställande direktör, särskild firmatecknare, någon annan ställföreträdare för föreningen eller en revisor har försatts i konkurs, fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken *eller* fått näringsförbud, ska Bolagsverket stryka ställföreträdaren eller revisorn ur föreningsregistret. Detsamma gäller om auktorisationen eller godkännandet för en revisor har upphört att gälla eller om revisorn har fått ett tidsbegränsat förbud att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

Avregistreringen ska göras omedelbart

1. vid beslut om konkurs,
2. vid beslut om tillfälligt näringsförbud, *eller*

3. om det i samband med något av följande beslut har bestämts att beslutet ska gälla omedelbart:

Anmälan ska skrivas av ett föreläggande enligt första *eller* andra stycket *inte följs*. En upplysning om detta ska finnas med i föreläggandet.

Bolagsverket ska vägra registrering, om det finns hinder mot registrering även efter det att anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över hindret. Verket får dock *förelägga* anmälaren att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet, om det finns skäl för det.

Avregistrering av en ställföreträdare eller revisor

9 §

Om en styrelseledamot, verkställande direktör, särskild firmatecknare, någon annan ställföreträdare för föreningen eller en revisor har försatts i konkurs, fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, fått näringsförbud *eller avregistrerats från folkbokföringen enligt 19 eller 22 § folkbokföringslagen (1991:481)*, ska Bolagsverket stryka ställföreträdaren eller revisorn ur föreningsregistret. Detsamma gäller om auktorisationen eller godkännandet för en revisor har upphört att gälla eller om revisorn har fått ett tidsbegränsat förbud att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

Avregistreringen ska göras omedelbart

1. vid beslut om konkurs,
2. vid beslut om tillfälligt näringsförbud,

3. *vid avregistrering från folkbokföringen, eller*

4. om det i samband med något av följande beslut har bestämts att beslutet ska gälla omedelbart:

– ett beslut att avslå en ansökan om fortsatt auktorisation eller godkännande av en revisor,

– ett beslut att upphäva auktorisation eller godkännande av en revisor, och

– ett beslut om tidsbegränsat förbud att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

I övriga fall ska avregistrering göras när beslutet har fått laga kraft.

– ett beslut att avslå en ansökan om fortsatt auktorisation eller godkännande av en revisor,

– ett beslut att upphäva auktorisation eller godkännande av en revisor, och

– ett beslut om tidsbegränsat förbud att utöva revisionsverksamhet eller att underteckna revisionsberättelser.

9 a §

Om en uppgift i föreningsregistret om föreningens ställföreträdare är oriktig, ska Bolagsverket stryka uppgiften ur registret.

Innan avregistrering sker ska föreningen ges tillfälle att yttra sig inom viss tid. Om det behövs för att säkerställa ställföreträdarens identitet eller behörighet att företräda föreningen, får Bolagsverket förelägga ställföreträdaren att inställa sig personligen. Bolagsverket får besluta att inställelsen ska ske genom ljud- och bildöverföring.

22 kap.

1 §¹

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som

1. uppsåtligen eller av oaktsamhet inte för en medlemsförteckning enligt 5 kap. 1–4 §§ eller inte håller en sådan förteckning tillgänglig enligt 5 kap. 5 §,

2. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 7 kap. 18 § andra meningen, 20 § första stycket eller 21 § andra stycket, *eller*

3. *uppsåtligen medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med 7 kap. 11 eller 32 §, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av föreningen.*

1. uppsåtligen eller av oaktsamhet inte för en medlemsförteckning enligt 5 kap. 1–4 §§ eller inte håller en sådan förteckning tillgänglig enligt 5 kap. 5 §, *eller*

2. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 7 kap. 18 § andra meningen, 20 § första stycket eller 21 § andra stycket.

¹ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

Första stycket 3 gäller även den som uppsåtligen tar på sig ett sådant uppdrag som avses i den punkten i strid med 7 kap. 11 eller 32 §.

Till böter eller fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med 7 kap. 11 eller 32 §, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av föreningen. Detsamma gäller den som uppsåtligen tar på sig ett sådant uppdrag i strid med 7 kap. 11 eller 32 §.

Trots 35 kap. 1 § brottsbalken får påföljd för brott enligt första stycket 3 eller andra stycket dömas ut, om den misstänkte har häktats eller fått del av åtal för brottet inom fem år från brottet.

23 kap.

1 §²

Bolagsverkets beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol, om verket har

1. prövat en ansökan enligt 6 kap. 16 § om att kalla till föreningsstämma,
2. prövat en ansökan enligt 7 kap. 16 § om att utse en ersättare för en styrelseledamot,
3. prövat en ansökan enligt 8 kap. 9, 10, 29, 30 eller 31 § om att utse eller entlediga en revisor,
4. beslutat enligt 8 kap. 17 § första stycket att en förening ska ha en revisor som är auktoriserad eller godkänd revisor eller utsett en viss revisor enligt 8 kap. 17 § andra stycket,
5. prövat en ansökan enligt 9 kap. 2 eller 3 § om att utse en särskild granskare,
6. prövat ett tillståndsärende enligt 7 kap. 8, 30 eller 38 §, 8 kap. 11, 14 eller 22 §, 15 kap. 1 § 2 eller 16 kap. 18 §,
7. förklarat enligt 16 kap. 26 § att en fusion har fallit,
8. vägrat att utfärda ett intyg enligt 16 kap. 42 §,
9. beslutat om betalningsskyldighet enligt 16 kap. 41 b § andra stycket,
10. tagit bort en förening ur föreningsregistret enligt 18 kap. 8 §,
11. skrivit av en anmälan om registrering enligt 19 kap. 3 § eller vägrat registrering av något annat än ett företagsnamn,
12. avregistrerat någon enligt 19 kap. 9 §, eller
12. avregistrerat någon enligt 19 kap. 9 § eller 9 a §, eller
13. förelagt eller dömt ut vite enligt 22 kap. 3 §.

Ett överklagande ska ha kommit in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

² Senaste lydelse 2022:1648.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.
2. Bestämmelserna i 6 kap. 13 § och 17 kap. 11 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2024.